

Değerli Meslektaşlarımız,

Malumlarınız olduğu üzere, 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmi Gazete'de "Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik" ve söz konusu yönetmeliğin detaylarını ve uygulama esaslarını örneklerle açıklayan "Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar" 07.02.2020 tarihinde yayımlandı.

Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi Nisan 2019 tarihi itibarıyla uygulamaya açılmıştı. Çevre Kanununun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden plastik poşetler için satış noktalarından, diğer ürünler için piyasaya sürenlerden/ithalatçılardan tahsil edilecek geri kazanım katılım paylarının belirlenmesine, beyan edilmesine yönelik olarak gerçek ve tüzel kişiler tarafından verilecek Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi güncellenerek uygulamaya açılmış bulunmaktadır.

Kısaca mükelleflerinize Çevre Kanununun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler, üretilen ambalaj ve diğer malzemeleri, yurt dışından kendi kullanımı için ithal ettikleri (Dahilde İşleme Rejimi vb hariç) hammaddenin ambalajları, ara mamul ve hammaddeleri müşterilerine gönderirken kullandıkları "Karton kutu, koli ve tavalar, plastik ve ahşap kasa ve paletler, separatörler, streç ve shrink film, poşet, çember dahil ürünlerin taşınması için gerekli tüm malzemeleri beyan etmeniz ve geri kazanım katılım payı ödemesini sağlamanız gerekmektedir.

Tüm Meslektaşlarımızın, mükelleflerinin cezai bir durumla karşı karşıya kalmaması için bildirimlerini ilgili mevzuata uygun içeriğiyle GEKAP Beyannamelerini yasal süresi içerisinde verilmesi önem arz etmektedir. Bu amaçla aşağıda belirtilen hususların ve ilgili Tebliğler Yönetmelikleri dikkate alınması gerekmektedir.

Değerli bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

GSMMMO

Meslek İçi Eğitim ve Mevzuat Komisyonu

1- Geri Kazanım Katılım Payına Tabi Ambalajların tanımı nedir?

Ambalajlar; içerisinde bulunan, taşınan, korunan, saklanan ve/veya satışa sunulan ürün/eşya/malzemenin Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde olup olmamasına, bu ürün/eşya/malzemenin tehlikeli veya tehlikesiz özellik gösterip göstermemesine bakılmaksızın geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi tutulur.

2- Ambalaj Tanımına Uyan Ürünler nelerdir?

Kriter 1

Başka bir ürün/eşya/malzemenin ayrılmaz bir parçası değilse, Başka bir ürün/eşya/malzemenin kullanım ömrü boyunca o ürün/eşya/malzemeni içinde bulundurmamak, desteklemek veya korumak için kullanımı gerekli değilse, Başka bir ürün/eşya/malzeme ve bunların tüm parçaları ile birlikte kullanılıp, tüketilip, bertaraf edilmiyorsa, ambalaj olarak kabul edilir.

Bu kriterlerin herhangi birisini sağlamayanlar asıl ürün/eşya/malzemenin orijinal parçası olarak kabul edilirler ve ambalaj olarak tanımlanmazlar.

Kriter 2

Satış yerlerinde doldurulmak üzere tasarlanan ve bu şekilde kullanılan ürün/eşya/malzemeler ile satış yerlerinde satılan, doldurulan ya da doldurulması tasarlanan ve bu şekilde kullanılan tek kullanımlık ürün/eşya/malzemeler

ambalaj olarak kabul edilir. Bu kriterleri sağlamayan veya tekrar aynı amaçla bağımsız kullanımı mümkün olanlar orijinal ürün/eşya/malzemesi olarak kabul edilirler ve ambalaj olarak tanımlanmazlar.

Kriter 3

Ambalajın bileşenleri ve ambalajda bulunan destekleyici, yardımcı parçalar bütünlük oldukları ambalajın parçası kabul edilir.

Bir ürüne doğrudan asılan ya da takılan ve ambalaj görevi gören bu parçalar o ürünün ayrılmaz bir parçası olmayıp, ürün ile birlikte kullanılıp, tüketilip, bertaraf edilmedikçe ambalaj kabul edilir.

3- Üretildiği Malzemeye Göre Ambalajların Tanımlanması nedir?

Plastik Ambalaj: Sadece plastik malzemeden yapılmış ambalajlar

Örnek-1: Plastik kaplar, kutular

Cam Ambalaj: Sadece cam malzemeden yapılmış ambalajlar

Örnek-1: Cam kavanozlar

Kâğıt-Karton Ambalaj: Sadece kâğıt-karton malzemeden yapılmış ambalajlar

Örnek 1: Karton kutu ve koliler

Metal Ambalaj: Sadece metal malzemeden yapılmış ambalajlar

Örnek-1: Teneke, metal ve alüminyum kutular

Ahşap Ambalaj: Sadece ahşap malzemeden yapılmış ambalajlar

Örnek-1: Ahşap kasalar, ahşap paletler

Kompozit Ambalaj: Farklı malzemelerin (kâğıt-plastik-metal-cam gibi) birlikte kullanılması ile yapılmış ve bu malzemelerin elle birbirinden ayrılmasının mümkün olmadığı ambalajlar

Bu ambalajlar içeriği itibariyle kullanılan malzemenin ağırlığına göre aşağıdaki şekilde isimlendirilir: Kâğıt karton ağırlıklı kompozit ambalaj Plastik ağırlıklı kompozit ambalaj Metal ağırlıklı kompozit ambalaj Cam ağırlıklı kompozit ambalaj

4 - Kullanım Amacına Göre Ambalajların Tanımlanması ?

1 Birincil Ambalaj/İç Ambalaj/Satış Ambalajı:

Ürünlerin kullanıcı veya tüketicilere ulaştırılmasında en küçük satış birimi oluşturmaya uygun olarak yapılan, ürünle doğrudan veya kısmen temas halinde olabilen ambalajlar ve bunların orijinal parçalarını (satış birimini tamamlamak için gereken diğer ambalaj bileşenlerini örneğin, kapak/mantar/tipa, etiket, zımba teli gibi) ifade eder.

Kapak/mantar/tipa, etiket, zımba teli gibi ambalaj bileşenleri ambalajla birlikte kullanılmamaları durumunda ambalaj olarak değerlendirilmezler.

Örnek-1: Bitkisel yağ şişeleri/bidonları/tenekeleri (kapakları ve etiketleri dâhil) birincil ambalaj olarak değerlendirilir.

Örnek-2: Elektrikli ve elektronik eşyaların karton kutuları (birincil ambalaj için kullanılan etiket, ürünü destekleyici strafor/köpük, vb. parçalar dâhil) birincil ambalaj olarak değerlendirilir.

Örnek-3: Deterjan kapları (kapakları ve etiketleri dâhil) birincil ambalaj olarak değerlendirilir.

Örnek-4: Dondurma/ şeker/çikolata ile bütünleşik ahşap/plastik gibi çubuklar ambalaj olarak değerlendirilmez.

Örnek-5: Et ve gıda ürünlerinin pişirilmesinde kullanılan metal/ahşap gibi çubuklar ambalaj olarak değerlendirilmez.

İkincil Ambalaj/Grup Ambalaj:

Birden fazla sayıda satış ambalajını bir arada tutacak şekilde tasarlanmış, üründen ayrıldığında ürünün herhangi bir özelliğinin değişmesine neden olmayan ambalajı ifade eder.

Örnek-1: Birden fazla içecek ambalajını bir arada tutmak için içecek ambalajlarını sararak çevreleyen plastik film ile tutamaçlar ve tabanlıklar ikincil ambalajdır.

Örnek-2: Birden fazla ambalajlı ürünü bir arada bulunduran karton kutular ikincil ambalajdır.

Üçüncül Ambalaj/Nakliye Ambalajı/Dış Ambalaj:

Belirli sayıda satış ambalajlarının veya grup ambalajlarının taşıma ve depolama işlemlerini kolaylaştırmak ve bu işlemler sırasında zarar görmesini önlemek amacıyla, karayolu, demiryolu, deniz yolu ve havayolu taşımada kullanılan konteynerler hariç kullanılan ambalajı ifade eder.

Örnek-1: Satış yerlerine ambalajlı ürünlerin gönderilmesi esnasında kullanılan plastik veya ahşap paletler üçüncül ambalajdır.

İçecek Ambalajı:

İçeceklerin nihai kullanıcı veya tüketicilere ulaştırılmasında en küçük satış birimi oluşturmaya uygun olarak yapılan, içeceklerle doğrudan veya kısmen temas halinde olan, orijinal parçaları dâhil ambalajları ifade eder. İçecek ambalajlarından birincil (satış) ambalaj tanımına uyan ambalajların etiket, kapak ve mantar gibi orijinal eşya/parça olarak tanımlanan kısımları birincil ambalaj tanımı içinde bütün olarak değerlendirilir.

Örnek: İçeceklerin şişeleri, kutuları (kapak/mantar/tipa ve etiketleri şişe veya kutuya dâhil) içecek ambalajıdır.

(2) Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olsun veya olmasın tüm satış noktaları ile piyasaya sürenler/ithalatçılar Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorundadırlar.

5- Çevre mevzuatı kapsamındaki bildirimlerin, beyan ve beyannamelerin belirtilen formatta oluşturulmasını kimler sağlayacak ?

Çevre Görevlisi: Piyasaya süren/ithalatçı ve satış noktalarının gerçek/tüzel kişilikleri adına geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi ürün ve eşyaların tespitini, beyana esas miktarlarının muhasebe sorumlusunca belirlenmesini; çevre mevzuatı kapsamındaki bildirimlerin, beyan ve beyannamelerin belirtilen formatta, zamanında ve eksiksiz olarak hazırlanarak ilgili idarelere sunulmasını sağlayan, kontrol eden, izleyen ve raporlayan Çevre Kanunu'nun Ek Madde 2'sinde belirtilen görevliler/çevre yönetim birimlerindeki görevlilerdir.

Sürekli bir çevre görevlisi istihdam eden veya çevre danışmanlık firmalarından çevre yönetimi hizmeti alan veya çevre yönetim birimi kurma zorunluluğu bulunan piyasaya süren işletmeler (ithalatçılar ve satış noktaları dahil) ile ödeyecekleri geri kazanım katılım payı miktarı (Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen beyan döneminde oluşan) **50.000 Türk Lirası'ndan fazla olan piyasaya süren işletmeler** (ithalatçılar ve satış noktaları dahil), Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamında yer alan tüm bildirim ve beyanların (iade ve mahsuplaşmaya esas işlemler dahil) muhasebe sorumlusu ve çevre görevlisi tarafından incelenip onaylanmasını sağlamakla yükümlüdürler. **Bu durum piyasaya süren/ithalatçının yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.**

6-Kimler Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorundadırlar ?

Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olsun veya olmasın tüm satış noktaları ile piyasaya sürenler/ithalatçılar Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorundadırlar.

Geri Kazanım Katılım Payı Beyannameleri hangi dönemlerde verilecek ve beyan süreleri ?

2872 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığınca vermiş olduğu yetkiye dayanılarak beyan dönemleri;

- Kurumlar vergisi mükellefleri için aylık,
- Diğerleri için üç aylık, olarak belirlenmiştir.

Üç aylık beyan dönemleri aşağıda belirtildiği gibi olacaktır:

- Birinci dönem; Ocak-Şubat-Mart.
- İkinci dönem; Nisan-Mayıs-Haziran.
- Üçüncü dönem; Temmuz-Ağustos-Eylül.
- Dördüncü dönem; Ekim-Kasım-Aralık.

7- Geri Kazanım Katılım Payı Beyannameleri beyan süreleri ?

Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesinin, plastik poşetin satışının yapıldığı ve diğer ürünler için piyasaya sürüldüğü/ithal edildiği beyan dönemini **takip eden ayın son günü saat 23.59'a** kadar yetkili vergi dairesine elektronik ortamda gönderilmesi gerekmektedir.

Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesini vermekle yükümlü olanlar, beyan dönemi içerisinde 2872 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan ürünlerden plastik poşetlerin satışını diğer ürünlerin ise piyasa arzını/ithalini yapmamış olsalar dahi Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesini vermekle yükümlüdürler. Bu durumda beyannamenin "**Beyan edilecek geri kazanım katılım payı bulunmamaktadır**" seçeneği işaretlenerek gönderilmesi gerekmektedir.

8- Geri Kazanım Katılım Payına beyanına ilişkin cezalar?

Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan düzenlemelere aykırı hareket edenler hakkında 2872 sayılı Kanunda öngörülen fiillere ilişkin müeyyideler uygulanır. Anılan Kanunda yazılı fiiller hakkında verilecek idari nitelikteki cezalar, bu fiiller için diğer kanunlarda yazılı cezaların uygulanmasına engel olmaz."

İLGİLİ KANUN,TEBLİĞ, YÖNETMELİK VE KILAVUZLAR.

- 1- [Çevre Kanunu](#)
- 2- [Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik](#)
- 3- [Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi Genel Tebliği'nde \(Sıra No: 1\) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Sıra No: 2\)](#)
- 4- [Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Usul Ve Esaslar](#)
- 5- [Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi Kılavuzu](#)
- 6- [Bazı Ürünlerden Tahsil Edilecek Geri Kazanım Katılım Payı Tutarlarınının 1/1/2020 Tarihinden İtibaren Geçerli Olmak Üzere Tespit Edilmesi Hakkında Karar \(Karar Sayısı: 2063\)](#)